

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Olgou Stránskou ve věci

žalobce: **B. I.**
narozený X, státní příslušník U.
bytem X
zastoupený advokátkou JUDr. Irenou Strakovou
sídlem Karlovo náměstí 287/18, 120 00 Praha 2

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Odbor azylové a migrační politiky
poštovní schránka 21/OAM, 170 34, Praha 7
o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 8. 2017, č. j. OAM-382/ZA-ZA11-HA11-2017, o udělení mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou ze dne 4. 10. 2017, doplněnou ve lhůtě stanovené soudem usnesením ze dne 25. 6. 2018, č. j. 46 Az 19/2017-23, domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).
2. Ze správního spisu zjistil soud následující skutečnosti:
Dne 16. 5. 2017 žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Svou žádost dne 24. 5. 2017 odůvodnil tím, že žádá o mezinárodní ochranu z humanitárních důvodů, protože jeho exmanželka se synem žijí trvale v Itálii a v České republice ho navštěvují. Českou republiku nechce opustit, dokud nebude s konečnou platností

rozhodnuto ohledně jeho povolení k dlouhodobému a trvalému pobytu, přičemž o jeho odvolání doposud rozhodnuto nebylo. Žalobce dále uvedl, že mu bylo uděleno výjezdní vízum, avšak on nechce Českou republiku opustit, protože čeká na výsledek. Žalobce ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že je dobrý, s ničím se neléčí a nebere žádné léky. Uzavřel, že chce v České republice pobývat legálně.

3. Při pohovoru konaném dne 24. 5. 2017 žalobce uvedl, že nemůže na Ukrajinu, protože jeho syn žije s jeho exmanželkou v Itálii a dvakrát ročně ho navštěvuje v České republice, ale na Ukrajinu je to daleko, protože se obává, že by ho mohli vzít na vojnu, a protože má v ČR živnost. Svou obavu z vojny zakládá na skutečnosti, že podle současné politiky tam berou všechny, a že mu byl v březnu 2016 doručen povolávací rozkaz, který si však nepřevzal, protože byl v České republice. V místě jeho posledního bydliště na Ukrajině je však dle žalobce bezpečno.
4. Dne 17. 7. 2017 byl žalobce seznámen s podklady rozhodnutí. Jejich doplnění nenavrhl, pouze jeho právní zástupkyně uvedla, že ve zprávách postrádá resumé a domnívá se, že by měly být více adresné.
5. Rozhodnutím ze dne 24. 8. 2017, č. j. OAM-382/ZA-ZA11-HA11-2017, žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. Žalovaný v případě žalobce nenalezl žádné okolnosti, pro které by žalobci hrozilo pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod nebo pro něž by žalobce mohl mít strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině či zastávání určitých politických názorů. Rovněž ověřil, že žádnému z rodinných příslušníků žalobce nebyl na území České republiky udělen azyl podle § 12 či § 14 zákona o azylu. Při neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu žalovaný zohlednil sociální a ekonomickou situaci žalobce, jakož i jeho věk a zdravotní stav. Dovodil, že v případě žalobce, který je zdravou, dospělou, plně právně způsobilou a praceschopnou osobou, nejsou dány zcela výjimečné okolnosti hodné zvláštního zřetele, za nichž lze azyl podle tohoto ustanovení udělit. K otázce doplňkové ochrany žalovaný konstatoval, že obava žalobce z nástupu na vojnu není relevantní. Výkon vojenské služby není vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, trest za její nenastoupení by žalobci hrozil až v případě osobního převzetí povolávacího rozkazu a obava žalobce z účasti v bojích na východě Ukrajiny není opodstatněná, protože podle zprávy ČTK ze dne 2. 11. 2016 na východě Ukrajiny bojují pouze profesionálové a dobře vycvičení a motivovaní dobrovolníci. Žalovaný dále uvedl, že neudělením mezinárodní ochrany nedojde k popření práva žalobce na soukromý a rodinný život, protože syn žalobce je rovněž státním příslušníkem Ukrajiny a mezi Itálií a Ukrajinou je pravidelné letecké spojení. Není tudíž vyloučeno, aby žalobce jeho syn navštěvoval i v jeho vlasti. Žalovaný uzavřel, že žádnému z rodinných příslušníků žalobce nebyla udělena doplňková ochrana v České republice.
6. Usnesením ze dne 23. 10. 2017, č. j. 46 Az 19/2017-10 zdejší soud žalobu odmítl z důvodu absence jakýchkoliv žalobních tvrzení a návrhu rozsudečného výroku, které brání soudu pokračovat v řízení.
7. Proti tomuto usnesení podal žalobce kasační stížnost a Nejvyšší správní soud (dále jen NSS) na základě jeho kasační stížnosti usnesení zdejšího soudu zrušil a věc vrátil soudu k dalšímu řízení. NSS uvedl, že jakékoliv vady podání se odstraňují podle § 37 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s. ř. s.) a nesplnění

předepsaných náležitostí podání vede k odmítnutí podání podle § 37 odst. 5 s. ř. s., nikoliv pro nedostatek podmínek řízení podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (viz rozsudek NSS ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017-31), jak dovodil krajský soud. NSS konstatoval, že pokud je na místě vady odstraňovat (např. žalobce neuvádí v žalobě žádné konkrétní výtky vůči napadenému rozhodnutí), pak soud žalobce musí vždy k odstranění těchto vad vyzvat, stanovit mu k jejich odstranění přiměřenou lhůtu a poučit jej jednak o následcích nesplnění této výzvy, a jednak o tom, jak má vadu odstranit. Krajskému soudu tedy nelze přisvědčit v jeho závěru, že vůbec neměl povinnost žalobce k odstranění vad žaloby podle § 37 odst. 5 s. ř. s. vyzývat jen z toho důvodu, že žaloba žalobce neobsahovala žádný žalobní bod. Dále uvedl, že lze-li určitou náležitost žaloby účinně uvést či doplnit jen v zákonem stanovené nepřekročitelné lhůtě, má smysl vyzývat k takovému doplnění pouze tehdy, bude-li to vůbec „technicky“ proveditelné a smysluplné. V této souvislosti poukázal na rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2010, č. j. 7 As 15/2010-56, v němž NSS vyhodnotil, že *„není tedy a priori vyloučeno, aby taková výzva, zejména za použití moderních komunikačních prostředků byla učiněna v posledních dnech či zcela výjimečně i v poslední den lhůty pro podání žaloby“*. NSS konstatoval, že v projednávané věci je zřejmé, že v žalobě není uveden žádný žalobní bod. Proto bylo možné doplnění žaloby doručené krajskému soudu dne 4. 10. 2017 o chybějící žalobní body pouze v patnáctidenní lhůtě od doručení napadeného správního rozhodnutí dne 20. 9. 2017, tj. nejpozději do dne 5. 10. 2017. V daném případě bylo na místě zvolit postup podle § 37 odst. 5 s. ř. s. a vyzvat žalobce k odstranění vad žaloby, uvést, jakým způsobem mají být odstraněny a poučit jej, jaký bude mít jeho případná nečinnost procesní následek. Žalobci totiž zbývala ještě zákonná lhůta pro podání žaloby a současné komunikační prostředky umožňovaly, aby se krajský soud o výzvu k odstranění vad alespoň pokusil. Pokud tak neučinil a místo toho podanou žalobu odmítl, čímž znemožnil věcné přezkoumání napadeného rozhodnutí, odepřel tím žalobci právo na soudní ochranu.

8. Soud vyzval podle pokynu NSS žalobce k doplnění žaloby o žalobní body ve lhůtě 1 dne. V doplnění žaloby na výzvu soudu žalobce namítl, že nezákonnost a nicotnost napadeného rozhodnutí spatřuje v nepochopení a jednosměrném vysvětlení důvodů poskytnutí azylu z humanitárních důvodů. Uvedl, že žádostí o poskytnutí mezinárodní ochrany nemá v úmyslu legalizovat svůj pobyt na území České republiky, nýbrž se nechce dostat do režimu nepovoleného pobytu, poněvadž by mu hrozilo správní vyhoštění. Žalobce dodal, že v lednu roku 2017 s vědomím policie vstoupil na území Ukrajiny kvůli pohřbu své matky a následné operaci oka. V dané době mu bylo fiktivně doručeno rozhodnutí o neprodloužení dlouhodobého pobytu na adresu v České republice, kde v té době nepobýval, a tudíž se o této skutečnosti dozvěděl až později.
9. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že ji považuje za neopodstatněnou. Při rozhodování vzal v úvahu všechny skutečnosti tvrzené žalobcem, přihlédl k nim a v napadeném rozhodnutí se s nimi dostatečně vypořádal. Shromáždil si rovněž adekvátní informace o situaci v zemi původu, a vycházel tak z aktuálního a dostatečně zjištěného stavu věci. V průběhu správního řízení postupoval v souladu se zákonem, a proto nepovažuje napadené rozhodnutí za vadné, nesprávné či nezákonné. Při hodnocení informací sdělených žalobcem ve vzájemných souvislostech s podkladovými materiály žalovaný uzavřel, že v daném případě nelze dospět k závěru o nebezpečí pronásledování z azylově relevantních důvodů a strach, o němž žalobce hovoří v souvislosti s návratem do vlasti, není podmíněn ani existencí skutečného nebezpečí vážné újmy. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je jasně seznatelné, z jakých podkladových materiálů k výše uvedeným závěrům žalovaný dospěl.

10. K námitce týkající se neudělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu žalovaný uvedl, že považuje odůvodnění napadeného rozhodnutí týkající se neudělení tohoto mimořádného institutu v případě žalobce za dostatečné. Žalobce v průběhu celého azylového řízení nezmínil žádné mimořádné okolnosti, které by bylo možné podřadit pod důvody hodné zvláštního zřetele. Pod důvody hodné zvláštního zřetele pak nelze podřadit ani snahu žalobce vyhnout se podáním žádosti o mezinárodní ochranu nepovolenému pobytu na území ČR, který mu hrozil z důvodu neprodloužení jeho pobytového oprávnění, které na našem území měl. Skutečnosti, které žalobce v žalobě uvádí, tedy, že na území Ukrajiny vstoupil v lednu roku 2017 s vědomím policie, i přesto mu bylo rozhodnutí o neprodloužení jeho dlouhodobého pobytu doručeno fikcí na adresu v ČR, kde se tou dobou nezdržoval, jsou azylově irelevantní. Humanitární azyl je ze své podstaty výjimečný institut a nelze si jím prodlužovat legální dobu pobytu na území ČR, než bude rozhodnuto o odvolání, které jmenovaný podal ve věci pobytového statusu v řízení dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).
11. Žalovaný v této souvislosti doplnil, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok a ze své povahy se jedná o výjimečný institut, který se uděluje například osobám těžce postiženým, těžce nemocným, či osobám, které pocházejí z oblastí, jež jsou významně postiženy humanitární katastrofou způsobenou lidskými či přírodními faktory (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 2 Azs 8/2004-55). Jeho udělení závisí výhradně na volné úvaze (v mezích diskrečního oprávnění) správního orgánu, přičemž soud následně přezkoumává udělení humanitárního azylu pouze z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů. Žalovaný má za to, že při hodnocení důvodů žalobce nepřekročil meze správního uvážení při neudělení humanitárního azylu, posoudil jeho celkovou osobní, ekonomickou, zdravotní situaci a přihlédl též k jeho věku. Jako důvod podání žádosti o mezinárodní ochranu žalobce při poskytnutí údajů dne 24. 5. 2017 uvedl, že mu bylo uloženo výjezdní vízum, a že ČR nechce opustit do doby, než bude rozhodnuto o jeho odvolání ve věci povolení k dlouhodobému pobytu a chce na území ČR pobývat legálně. Z uvedeného je zřejmá snaha o pouhou legalizaci pobytu na území ČR prostřednictvím podání žádosti o mezinárodní ochranu poté, co selhaly jeho další snahy o vyřešení pobytového statusu v řízení dle zákona o pobytu cizinců. Proto žalovaný dospěl k závěru o neexistenci důvodů hodných zvláštního zřetele, které by odůvodňovaly udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu. Žalovaný dodal, že prostřednictvím azylového řízení nelze žádat o legalizaci pobytu, neboť pro takový účel obsahuje právní řád ČR jiné nástroje (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004 a ze dne 11. 11. 2005, č. j. 5 Azs 114/2005-51).
12. U jednání soudu zástupkyně žalobce trvala na návrhu a zrušení rozhodnutí žalovaného a dodala, že žalobce požádal o dlouhodobý pobyt, ten mu byl zamítnut, žalobce proti rozhodnutí podal žalobu a o té soud dosud nerozhodl. Aby na území ČR nepobýval nelegálně, podal žalobce žádost o udělení azylu z humanitárních důvodů. Uvedla, že žalobce je bezúhonný člověk, pracuje a je poprvé u soudu. Z jiných důvodů, než z humanitárních, žádost nepodává. Žádost o dlouhodobý pobyt mu byla zamítnuta proto, že podle názoru policie nesplňoval výši prostředků k živobytí, výpočet však nebyl správný. Do rozhodnutí se odvolat nemohl, protože mu bylo doručeno v době, kdy pobýval na Ukrajině jednak proto, že mu zemřela matka, jednak proto, že se podrobil operaci oka. Zdůraznila, že žalobce pobývá na území od r. 2005 zcela bez problémů. V současné době mu byl zrušen živnostenský list, protože nemá pobytové oprávnění. Zástupkyně žalobce

dále uvedla, že vidí důvody pro udělení humanitárního azylu širěji, než bylo vysvětleno v rozhodnutí žalovaného, dalo by se říct, jako vyřešení tvrdosti zákona. Žalobce přišel o dlouhodobý pobyt v důsledku svého pobytu na Ukrajině a v důsledku toho, že správní řízení trvalo tak dlouho. V jeho případě nevidí nikdo lidskost a důstojnost jeho osoby.

13. Žalovaný u jednání trval na zamítnutí žaloby z důvodu, že judikatura, pokud jde o možnost udělení humanitárního azylu, je taková, že ho lze udělit jen zcela výjimečně, v případech důvodů zdravotních, což není případ žalobce.
14. Soud posoudil žalobu v rozsahu uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozhodnutí podle čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany.
15. Podle § 14 zákona o azylu *„[j]estliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.“*
16. Soud v předmětné věci předně konstatuje, že neshledal žádné důvody nicotnosti napadeného rozhodnutí. Rozhodnutí bylo vydáno věcně příslušným orgánem, není vnitřně rozporné ani právně či fakticky neuskutečnitelné, ani netrpí jinými vadami, pro něž by je nebylo možné vůbec považovat za rozhodnutí. Žalobce ostatně na žádnou takovou skutečnost v žalobě nepoukázal. Námitka nicotnosti napadeného rozhodnutí není důvodná.
17. Soud se dále zabýval námitkou žalobce vztahující se k neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Soud předně k argumentaci žalobce konstatuje, že snaha „nedostat se do režimu nepovoleného pobytu“ je jinými slovy snahou o legalizaci pobytu. Ta však není důvodem k udělení azylu podle § 14 zákona o azylu, jak soustavně uvádí Nejvyšší správní soud, který např. v rozsudku ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004-69, uvedl, že *„[s]naha po legalizaci pobytu z důvodu společného soužití se snoubenkou, která má desetiletou dceru, je sice důvodem pochopitelným, avšak nikoliv natolik závažným a naléhavým, aby bez přistoupení dalších okolností zvláštního zřetele hodných mohl být vnímán jako výjimečný, tedy zvláštního zřetele hodný ve smyslu § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.“*. Argumentace žalobce o potížích s vyřizováním oprávnění k pobytu na území České republiky není azylově relevantní. Soud dále dodává, že soudní přezkum správního uvážení žalovaného o udělení, resp. neudělení, humanitárního azylu, se omezuje na posouzení dodržení mezi správního uvážení a nezneužití správního uvážení. V předmětné věci soud nedospěl k závěru, že by se žalovaný dopustil těchto pochybení, neboť žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí srozumitelně vyložil, jaké okolnosti vzal v případě žalobce v potaz a jeho závěr o neudělení humanitárního azylu nijak nevybočuje z jeho dosavadní správní praxe. Jak správně uvedl žalovaný ve vyjádření k žalobě, důvodem hodným zvláštního zřetele je kupříkladu těžké onemocnění či postižení žadatele o mezinárodní ochranu nebo postižení jeho vlasti humanitární katastrofou. V předmětné věci se však, jak konstatoval žalovaný, jedná o zdravého, dospělého, plně svéprávného a praceschopného jedince, a tudíž důvod hodný zvláštního zřetele dán není. Soud tedy ověřil, že žalovaný nevybočil z mezí správního uvážení, ani je nezneužil, a že neurčitý právní pojem důvod hodný zvláštního zřetele použil ve významu odpovídajícímu ustálené praxi aprobované judikaturou Nejvyššího správního soudu, a proto neshledal námitku žalobce důvodnou.

18. Soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji výrokem pod bodem I. podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
19. Soud dále výrokem pod bodem II. podle § 60 odst. 1 s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady v řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 9. října 2018

Olga Stránská, v. r.
soudkyně